

“ ఆది పీ ర్యు ము ” - విష్వ విష్ణువు సర్వప్రము

॥ బిష్ణుష్టాప్తి భ్యాస్ము ॥

పుణ్యంబరధరం విష్ణుం శసితర్థం చంపర్థుఽము ।
తుఫణ్ణతదనం ష్ణీయేత సర్వవిష్ణుహశింతయే ॥

॥ శ్రీనివిస భ్యాస్ము ॥

స్వముష్టుభ్యం మతాదేవ నీరియం కృపానిధి ।
పాశా వ్యోమ భణిష్టైతే భ్రమంధో దయోనిధి ॥

॥ మహాభారత త్రవణ ఘలము ॥

ద్వైపాయనోష్ట లుఱ నిష్పత్తమతుప్రమేయం । లుఱం తవత్తతుధ పాతీతారం జితం చ ।
యే ఖారతం సతుధిగంభుతి లేచ్యతోనం । కిం తప్య తుండ్రరజైరాణిచనేన్ ॥

॥ అధి సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరామాక్షరే, విరాజమణస్య, దేవదేవిశత్రమస్య, జగద్రూపణార్థం, అపతీరస్య, శ్రీమద్రాలాండ్రకీసిచి
బ్రహ్మండనాయకస్య, శ్రీవేష్టాప్తిశ్వరగోపమిగం, అసుగ్రహప్రసాదేన, సర్వోపాం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురార్థిశ్రీశ్వరాంభవృధ్యర్థం, విషువికార్తిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం
సర్వాంఘం, నివృత్తిద్వారా, సకలత్రేయోఽభవృధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమొక్కాభ్య, చతుర్వీద్ర, పురుషార్థ ఘల
సిద్ధుర్థం, వాఙ్మాసికాయ, ప్రవర్తిత, అగోక జగ్మాధు, నిబ్ధరణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం, గోసంరక్తణార్థం చ,
శ్రీమస్తమహాభారతే, ఆదిపర్యాణి, యథార్థి, ద్విస్పృత్యధికశతతమాధ్యయస్తగ్రత శీకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్మామహే ॥

॥ వ్యోమ భ్యాస్ము ॥

ల్యోపం తశిష్టారప్తారం క్షేః శ్రీతుమకల్యాప్తము ।
శరిషరిత్యాసం తండే శుక్తతితం తపోనిధిము ॥

ల్యోపాయ విష్ణుర్ణాయ ల్యోపర్యాయ విష్ణుతే ।
నమే తై ప్రాణ్మాఖధాయే, ల్యోప్యాయ నమోనముః ॥

అధ్యాయః-172 ద్విషప్తత్యధికశతతమో2ధ్యాయః చైత్రరథపర్వ

వసిష్టస్య సాహయేన రాజుస్తప్తీప్రాప్తిః

ఏవముక్తః స తేనర్దిర్యసిష్టః ప్రత్యభాషత |

ప్రణిపత్య ఏవస్వామ్తం భామమవ్తం మహాతపాః ||

॥ 172-21 ॥

వసిష్ట ఉవాచ

యైషా తే తపతి నామ సావిత్ర్యవరజ్ఞ సుతా |

తాం త్వాం సంవరణస్యార్థే వరయామి విభావసో ||

॥ 172-22 ॥

స హి రాజు బృహతీశ్రీర్థర్మార్థవిదుదారథిః |

యుక్తః సంవరణో భర్తా దుహితుస్తే విహజము ||

॥ 172-23 ॥

ఇత్యక్తః స తదా తేన దదానీత్యేవ నిశ్చితః |

ప్రత్యభాషత తం విప్రం ప్రతినష్ట్య దివాకరః ||

॥ 172-24 ॥

వరః సంవరణో రాజ్ఞాం త్వమృషీణాం వరో మునే |

తపతి యోషితాం త్రేష్ఠా కిమన్యదపవర్జనాత్ ||

॥ 172-25 ॥

తతః సర్వానవద్యాజీం తపతిం తపనః స్వయమ్ |

దదౌ సంవరణస్యార్థే వసిష్టాయ మహాత్మనే ||

॥ 172-26 ॥

ప్రతిజగ్రాహ తాం కన్యాం మహార్షిస్తపతిం తదా |

వసిష్టోఽభ విస్మయమ్ పునరేవాజగామ హ ||

॥ 172-27 ॥

యత్ర విభ్యాతకీర్తిః స కురుణామృషభోఽభవత్ |

స రాజు మన్మథావిష్టస్తద్గతేనాస్తరాత్మనా ||

॥ 172-28 ॥

దృష్టో చ దేవకన్యాం తాం తపతిం చారుహసినీమ్ |

వసిష్టేన సహయాన్తిం సంహృష్టోఽభ్యధికం బభో ||

॥ 172-29 ॥

రురుచే సాధికం సురాపతన్నీ నభస్తలాత్ |

సాదామినీవ విభ్రష్టో ద్వోతయన్నీ దిశష్టోఽా ||

॥ 172-30 ॥

కృచ్ఛాద్వాదశరాత్రే తు తస్య రాజుః సమాహితే |

ఆజగామ విశుద్ధాత్మా వసిష్టో భగవాన్యాపిః ||

॥ 172-31 ॥

తపసా22రాధ్య వరదం దేవం గోపతిమీశ్వరమ్ |

లేభే సంవరణో భార్యాం వసిష్టప్రైవ తేజసా ||

॥ 172-32 ॥

తతప్తస్నివ్ గిరిశ్రేష్ఠ దేవగుహన్యసేవితే ।
జగ్రాహ విధివత్యాణం తపత్యః స నరర్థభః ॥

॥ 172-33 ॥

వసిష్టేనాభ్యమజ్ఞాతప్తస్నివ్వేవ ధరాధరే ।
సో2కామయత రాజుర్మిష్టార్తుం సహా భార్యయా ॥

॥ 172-34 ॥

తతః పురే చ రాష్ట్రే చ వనేషుపవనేషు చ ।
ఆదిదేశ మహిపాలప్తమేవ సచివం తదా ॥

॥ 172-35 ॥

నృపతిం త్వభ్యమజ్ఞాప్య వసిష్టోఽధాపచక్రమే ।
సో2ధరాజా గిరో తస్మిన్ విజహారామరో యథా ॥

॥ 172-36 ॥

తతో ద్వాదశ వర్షాణి కాననేషు వనేషు చ ।
రేమే తస్మిన్ గిరో రాజా తథైవ సహా భార్యయా ॥

॥ 172-37 ॥

తస్య రాజుః పురే తస్మిన్ సమా ద్వాదశ సత్తము ।
న వవర్ష సహాప్రాణో రాష్ట్రే చైవాస్య భారత ॥

॥ 172-38 ॥

తతప్తస్నామనాపృష్ట్యం ప్రపృత్తాయామరిష్టము ।
ప్రజాః క్షయముపాజగ్నుః సర్వాః సస్థాణుజజ్గమాః ॥

॥ 172-39 ॥

తస్మింప్తధావిధే కాలే వర్తమానే సుదారుణే ।
నావశ్యాయః పపాతోర్వ్యం తతః సస్యాని నారుహాన్ ॥

॥ 172-40 ॥

తతో విభ్రాష్టమనసో జనాః క్షుధ్యయపీడితాః ।
గృహాణి సమ్పురిత్యజ్య బభ్రముః ప్రదిశో దిశః ॥

॥ 172-41 ॥

తతప్తస్నివ్ పురే రాష్ట్రే త్వయ్కదారపరిగ్రహః ।
పరస్పరమమర్యాదాః క్షుధార్తా జమ్మిరే జనాః ॥

॥ 172-42 ॥

తత్క్షుధార్టైర్మిరాహర్మిః శవభూతైప్తధా నర్మిః ।
అభవత్త్రేతరాజ్యస్య పురం ప్రైతైరివాపృతమ్ ॥
తతప్తత్తాదృశం దృష్ట్యః స ఏవ భగవాన్మిః ।
అభ్యవర్షత ధర్మత్తాత్మా వసిష్టో మునిసత్తమః ॥
తం చ పార్థివశార్మాలమానయామాస తత్పురమ్ ।
తపత్య సహితం రాజన్ వృషితం శాశ్వతీః సమాః ॥

॥ 172-44 ॥

॥ 172-45 ॥

తతః ప్రవుష్టత్తుతాసీద్యధాపూర్వం సురారిహః ।
తసిన్న నృపతిశార్దూలే ప్రవుష్టే నగరం పునః ॥

॥ 172-46 ॥

ప్రవవర్దు సహప్రాక్షః సస్యాని జనయన్ ప్రభుః ।
తతః సరాష్ట్రం ముముదే తత్పురం పరయా ముదా ॥

॥ 172-47 ॥

తేన పార్థివముఖ్యేన భావితం భావితాత్మునా ।
తతో ద్వాదశ వర్షాణి పునరీజే నరాధిపః ।
తపత్యా సహితః పత్యా యథా శచ్య మరుత్పతిః ॥

॥ 172-48 ॥

గఘర్వ ఉంచాచ
ఏవమాసీన్నిషోభాగా తపతి నామ పార్యైకీ ।
తవ వైవస్వతీ పార్థ తాపత్యత్వం యయా మతః ॥

॥ 172-49 ॥

తస్యాం సజ్జనయామాస కురుం సంవరణో నృపః ।
తపత్యాం తపతాం శ్రేష్ఠ తాపత్యప్త్వం తతో2ర్జున ॥

॥ 172-50 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి చైత్రరథపర్వణి తపత్యపాఖ్యానపమాప్తా ద్విసప్తత్యధికశతతమో2ధ్యాయః ॥ 172 ॥

“ప్రమోతిక”

ః “గౌతమింద నాము సీంక్రిత్సన్కు” ః

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥	॥ యదక్తరపదబ్రథ్మం మాత్రాశీసం చ యద్భువేత్తి , తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥
॥ అథ లోకాశీమ ప్రార్థనా ॥	॥ సర్వేభవస్తు సుఖసం సర్వేసంతు నిరామయః , సర్వేభద్రాణి పత్సంతు మాకళ్తితీ దుఃఖభాగ్యవేత్తి ॥
॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥	॥ కాయేస వాచా మనసేంద్రియుర్వా బుద్ధుత్తానా వా ప్రక్తశేష్టభావాత్ , కరిష్మా యద్భుత్తకలం పరశ్చ నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥
॥ అథ మంగళమ్ ॥	॥ శ్రియః కాశ్మారు కఞ్చాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ , లీవేజ్యాటునివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥